

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΦΑΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών για «την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2015/2376/ΕΕ και άλλες διατάξεις» περιλαμβάνεται η διάταξη του άρθρου 12 παρ. 3, με την οποία τροποποιείται το άρθρο 15 παρ. 5 του ν. 4174/2013 (Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας) ως εξής:

«5. Τρίτα πρόσωπα που δεσμεύονται από επαγγελματικό απόρρητο υποχρεούνται στη χορήγηση των πληροφοριών της παραγράφου 3, εφόσον αυτές αφορούν οικονομικές συναλλαγές του φορολογουμένου. Για τις λοιπές πληροφορίες που προστατεύονται από επαγγελματικό απόρρητο απαιτείται έγγραφη άδεια από τον αρμόδιο Εισαγγελέα. Για τη χορήγηση της άδειας αυτής, ο Γενικός Γραμματέας υποβάλλει στον αρμόδιο Εισαγγελέα αίτημα, στο οποίο περιλαμβάνονται:

α) το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση και η δραστηριότητα του φορολογούμενου,

β) το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση και η δραστηριότητα του προσώπου που δεσμεύεται από επαγγελματικό απόρρητο,

γ) οι σημαντικές ενδείξεις φοροδιαφυγής που έχει στη διάθεση της η Φορολογική Διοίκηση εναντίον του φορολογούμενου,

δ) οι λόγοι για τους οποίους η Φορολογική Διοίκηση επιθυμεί να αποκτήσει πληροφορίες από το πρόσωπο που δεσμεύεται από επαγγελματικό απόρρητο.

Αντίγραφο της άδειας επισυνάπτεται στο αίτημα πληροφοριών. Σε περίπτωση χορήγησης της άδειας, ο τρίτος δεν ευθύνεται ποινικά ή αστικά για παραβίαση του επαγγελματικού απορρήτου».

Η προτεινόμενη ρύθμιση πλήττει εκ βάθρων το δικηγορικό απόρρητο, δεν έχει στοιχειωδώς ορισμένο περιεχόμενο, δεν σέβεται την αρχή της αναλογικότητας και αγνοεί τη σχετική νομολογία του ΕΔΔΑ (ενδεικτικώς: Michaud κατά Γαλλίας 6.12.2012, Vinci Construction κατά Γαλλίας 3.9.2015, Britto Verinho Bexiga Villa-Nova κατά Πορτογαλίας 1.12.2015). Ούτε τέθηκε σε διαβούλευση, ώστε να επισημανθούν εγκαίρως τα ελαττώματά της.

Η γενική αποδέσμευση του δικηγόρου από την υποχρέωση εχεμύθειας σχετικά με τις οικονομικού και κάθε άλλου είδους πληροφορίες που αφορούν τον εντολέα του, προσβάλλει τον πυρήνα του δικηγορικού απορρήτου και καταστρέφει τη σχέση εμπιστοσύνης που τους συνδέει. Επιπλέον, πλήττει το θεμελιώδες δικαίωμα υπόπτων και κατηγορουμένων στη μη αυτοενοχοποίηση που συνέχεται άμεσα με την προστασία του δικηγορικού απορρήτου ως «επιστέγασμα» αυτού, όπως νομολογείται από το ΕΔΔΑ.

Με την προωθούμενη διάταξη αγνοείται εξάλλου η ιδιαιτερότητα του δικηγορικού απορρήτου σε σχέση με άλλα επαγγελματικά απόρρητα. Δεν λαμβάνεται δηλαδή υπόψη η λειτουργική του σύνδεση με την αρχή της δίκαιης δίκης και τα δικαιώματα υπεράσπισης, η υπερνομοθετική κατοχύρωσή του (άρθρα 6 και 8 ΕΣΔΑ), αλλά και οι ειδικές ρυθμίσεις του Κώδικα Δικηγόρων και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και του ν. 3691/2008 για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Τέλος, παραβλέπεται ότι, κατά την πάγια νομολογία του ΕΔΔΑ, για τη διασφάλιση της προστασίας του δικηγορικού απορρήτου απαιτείται αφενός μεν η παρεμβολή του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου ως «ανεξάρτητου θεσμού», αφετέρου η παροχή αποτελεσματικών διαδικαστικών εγγυήσεων με την συμμετοχή ανεξάρτητου δικαστή. Στις απαιτήσεις αυτές δεν ανταποκρίνεται καθόλου η προβλεπόμενη στην επίμαχη ρύθμιση «άδεια» της εισαγγελικής αρχής.

Η προωθούμενη ρύθμιση πρέπει γι' αυτό να αποσυρθεί αμέσως, ώστε να ακολουθήσει η αναγκαία διαβούλευση με τους ενδιαφερομένους, κυρίως δε με το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο Δικαιοσύνης και το δικηγορικό σώμα.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ηλίας Αναγνωστόπουλος

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Αριστομένης Τζαννετής